

SM14

Vijf aanbevelingen voor als je wilt vluchten voor het klimaat

Klimaatverandering. Milieuvervuiling. Vernietiging van de biodiversiteit. Allemaal door mensen veroorzaakt. Door de groei van de wereldbevolking en de bijbehorende groei van de economie worden deze problemen versneld erger en we staan erbij en kijken ernaar. Als je dit ‘versneld erger worden’ als één grafische lijn in de tijd uitzet, krijg je de klassieke curve van een collaps, een vloeiende lijn die eerst vrijwel horizontaal loopt en dan excellerend de diepte in duikt. Op een gegeven moment is het verval niet meer te stoppen: de beschaving stort in.

Klinkt dat bekend?

Stel nou dat je een vooruitziende blik hebt, dat je zegt ‘die pakken mij niet’. Stel dat je die ellende allemaal vóór wilt zijn en dat je bereid bent om je hele hebben en houden bij elkaar te pakken en te verhuizen, waar dan ook naartoe. Dan zijn er vijf algemene aanbevelingen:

1. Beweeg je van de kust af.

De helft van de wereldbevolking woont en werkt binnen een afstand van 150 km van de kust. Nederland komt, bij de huidige trend van het klimaat, uiteindelijk onder 25 meter water te liggen. Maar voor die tijd zullen extreme stormen onze waterwerken al hebben aangetast.

2. Beweeg je in de richting van de polen.

Het arctisch gebied zal de laatste voor de mens bewoonbare gebieden vormen, dat wil zeggen, waar nog landbouw kan worden bedreven en waar je in de zomer nog naar buiten kan. De laatste menselijke kolonies zullen zich daar bevinden.

3. Blijf zo ver mogelijk weg van omvangrijke bebossing.

De bosbranden zijn nú al catastrofaal, maar dat wordt alleen maar erger. Meer branden, langer en verwoestender. Complete gemeenschappen zullen ten prooi vallen aan vuurstormen en voor altijd verdwijnen. Het kost meerdere decennia om bosgebied te laten herstellen (bomen groeien langzaam), maar dat werkt natuurlijk voor geen meter als het weer steeds extremer wordt.

4. Vestig je niet aan een beek of rivier.

In de zomer drogen ze volledig uit en bij extreme neerslag veranderen ze net zo makkelijk in verwoestend kolkende waterstromen die alles op hun pad vernietigen. Dat dat geen ver-van-mijn-bed-show blijkt uit het simpele feit dat Duitsland, België en ons eigen Zuid-Limburg vorig jaar nog voor miljarden aan waterschade opliepen ten koste van meer dan tweehonderd doden.

5. Zorg dat je volledig 'zelfbedruipend' bent

Eigen windmolens, zonnepanelen, waterzuiveringsinstallaties, groente- en fruitkassen en een open haard in elke kamer. Ondergrondse brandstof- en watervoorraden. Verdedigingswerken rondom je woonhuis. Ontsnappingsroutes. Bewapening.

Wereldwijd zijn er complete gemeenschappen van *doomsday preppers* die dat allemaal allang hebben gedaan. Maar die gaan jou heus niet verwelkomen. Denk dus goed na op welk moment van die collaps-curve je je verplaatsing gaat inzetten. Want tegen de tijd dat iedereen hetzelfde gaat doen, zijn we allemaal te laat.

Rampenfilmmateriaal? Paniekzaaijerij? Onnodig doemdenken? Vreselijk overdreven?

Wellicht.

Er zijn wetenschappers die zeggen dat de gevolgen van overshoot (overconsumptie, wanneer een populatie de draagkracht van de leefomgeving overschrijdt) zich al meerdere decennia aftekenen en dat we al ruim voorbij de horizontale fase zitten en dat de collaps van onze infrastructuur en onze beschaving onvermijdelijk is. We gaan het zien. In ieder geval kun je niet zeggen dat je niet op tijd was geïnformeerd ;-)

Zijn wij inderdaad gedoemd om ten onder te gaan? Maken we geen enkele kans om op termijn als soort te overleven? Mijn nieuwe boek *De mens als grens* verschijnt op 15 december 2022, maar je kunt nu al de preview inzien:

<https://www.bol.com/nl/nl/p/de-mens-als-grens/9300000128941910/>